

[Geert-Jørgensen.]

for dens Førelse, og i 80 Aar, siden Grundloven af 5. Juni 1849, har Ministerialsystemet været raadende i Danmark. I disse Aar er Statens Opgaver vokset umaaeligt, det er mægtige Pengemidler, der nu er underlagt Ministrene som Forvaltningschefer. Disse Pengemidler stiger Aar for Aar, og dermed stiger i Virkeligheden ogsaa Ministrenes Ansvar; det bliver saa meget større, hvad enhver sikkert ogsaa ved, der paatager sig et Ministerembede, og jeg haaber ogsaa, de fleste Ministre føler dette Ansvar. Dette Ansvar maa imidlertid give sig Udslag i, at man har Ansvar for Pengemidlernes rette og lovlige Anvendelse, at man har Erstatningspligt i Tilfælde af Misbrug af Pengemidler, og at man ved grov Forsømmelse ifalder Bødestraf og lignende. At Ministrene bør have dette Ansvar, er jeg ikke i Tvivl om; hvor langt det juridiske Ansvar strækker sig, kan jeg ikke afgøre, og det er der vel ingen, der i Øjeblikket kan, men at de bør have dette Ansvar, er der ingen Tvivl om. Jeg drager her Sammenligning med Byraad og Sogneraad ude over Landet. Alle kommunale Forvaltningsmænd ved, at de, naar de gaar ind til det, gaar ind til et meget stort Ansvar, bl. a. til Ansvaret for alle Kommunens Pengemidler. De ved ogsaa godt, at de har Erstatningspligt, naar Pengemidlerne ikke anvendes rigtigt, og navnlig naar der sker Misligheder; det er jo fastslaaet tilstrækkeligt her i Danmark; det gælder ikke alene Sogneraad og Byraad, det gælder ogsaa Menighedsraad. Jeg har i alt Fald selv oplevet et Tilfælde, hvor et Menighedsraad, der blev bedraget af Kassereren, maatte dække det, han ikke kunde dække, og de gjorde det med oprejst Pande, jeg var selv med til det, det var vor Pligt, og vi gjorde det, som sagt, med oprejst Pande og med godt Humør, for det var vi nu en Gang gaaet ind til. (*Bjerring*: Hvor meget var det?). Beløbet er ligegyldigt, det drejer sig ikke om det. Og saa er der dog den Forskel paa Sogneraads- og Ministerstillinger, at Ministerstillingerne er frivillige, men Sogneraadstillingerne er pligtige Ombud; dem kan man ganske simpelt slet ikke unddrage sig, men man maa overtage dem. Endvidere er Sogneraadstillinger og Byraadstillinger ulønnede, medens derimod Ministerstillinger er højt lønnede Embeder, og der er det ejendommelige ved det, at man kan unddrage sig den Stilling, naar man vil; man er ikke pligtig til at være Minister. Naar Forholdet er saadant, naar man paa-

lægger jævne Mennesker rundt om i Landet at være ansvarlige for de offentlige Pengemidler, de er betroet, turde der dog maaske være nogen Mening i, at ogsaa Ministrene er ansvarlige for de Pengemidler, for hvilke de nu en Gang er sat som Forvaltningschefer.

Med Hensyn til den Affære, som vi drøfter her i Dag, er der i alt Fald tre Ting, man lægger Mærke til. Den ene er dette, at Arendrup udarbejdede Budgetterne uden nogen som helst Kontrol, dernæst at Arendrup anviste Udbetalinger og hævede Penge i Finanshovedkassen uden nogen som helst Kontrol, og endelig at Arendrup udarbejdede Regnskaberne uden nogen som helst Art af Revision.

Man spørger naturligvis nu ganske forundret, om Ministrene har været kendt med disse Forhold, og har de været kendt med disse Forhold, hvorfor foretog de sig saa intet for at ændre dem, før Finansminister Bramsnæs gennemførte Hovedrevisoratsordningen? Hvorfor lod de egentlig saa 5 være lige? Det synes at være en Pligtforsømmelse. Men hvis Ministrene ikke har kendt disse Forhold, er jo ogsaa det en Pligtforsømmelse, at en Minister ikke søger at kende sit Ministeriums Forhold saa langt, at han er klar over, at Budgetter, Regnskaber og Revision er i forsvarlig Orden.

Gennemgaar man den Redegørelse, som Statens tredie Hovedrevisorat har fremsendt til Handelsministeren over Arendrups Bedragerier, saa vilde jo dog selv den ringeste Revision have opdaget, at det var galt fat. Besvigelserne begyndte i 1920—21, da Tyge Rothe var Handelsminister. Ved Regnskabets Slutning var der en Kassebeholdning paa 17 361 Kr. 98 Ø., og der er det mærkelige, at denne Kassebeholdning slet ikke overføres til næste Aars Regnskab, men den gaar ganske simpelt i Bedragerens egne Lommer. Blot et Blik i saadant et Regnskab vilde jo straks have sagt, at der var noget galt. Paa Finansloven var dette Aar opført 46 000 Kr., men denne Sum blev overskredet med 60 000 Kr., som blev bevilget paa Tillægsbevillingsloven med den Begrundelse, at det væsentlig var gaaet med til Papir og Tryksager, hvortil der i dette Aar ganske vist var brugt 56 238 Kr. 88 Ø. Dette store Beløb, en Merudgift paa 60 000 Kr. til Kontorudgifter, burde vel have vakt en Handelsministers Opmærksomhed.

I 1921—22 er Tyge Rothe endnu Minister, og i dette Aar fører Arendrup slet